Obžalovaní (trestné konanie)

Italija

V týchto informačných poznámkach nájdete informácie o tom, čo sa stane, keď je daná osoba podozrivá alebo obvinená zo spáchania trestného činu.

Zhrnutie trestného konania

V tomto texte sa uvádza zhrnutie jednotlivých fáz normálneho trestného konania proti dospelým osobám.
Podrobnosti o každej fáze konania, ako aj o vašich právach môžete nájsť v informačných poznámkach. Tieto informácie nenahrádzajú právne poradenstvo a slúžia iba ako usmernenie.
Konanie sa začína vtedy, keď sa polícia alebo prokurátor dozvedia o skutku, ktorý by sa mohol považovať za trestný čin.
Po ukončení vyšetrovania prokurátor začne súdne konanie s cieľom otvoriť hlavné pojednávanie, pokiaľ nepovažuje za vhodné vec zamietnuť.
V prípade trestných činov, o ktorých má rozhodovať súd v kolegiátnom zložení, Porotný súd [podobne ako Korunný súd v Spojenom kráľovstve (Anglicko a Wales) alebo Federálny súdny okres v Spojených štátoch] a v niektorých prípadoch súd samosudcu, prokurátor zašle sudcovi žiadosť o postúpenie veci na predbežné pojednávanie.
Na konci predbežného pojednávania môže súd buď odovzdať obžalovaného na hlavné pojednávanie, alebo zastaviť súdne konanie.
V prípade trestných činov, pre ktoré je príslušný samosudca alebo zmierovací súd, prokurátor vydá predvolanie alebo priame predvolanie na dostavenie sa na súd (*mandato di comparizione*, *citazione diretta in giudizio*).
Existuje aj niekoľko osobitných postupov: skrátené konanie, uloženie trestu na žiadosť účastníkov konania (dohoda o vine a treste), okamžité alebo priame postúpenie veci na hlavné pojednávanie (*giudizio immediato*, *giudizio direttissimo*), trestný rozkaz.
Trestné konanie sa zvyčajne uskutočňuje v troch fázach:
prvý stupeň (Porotný súd, súd v kolegiátnom zložení, samosudca alebo zmierovací súd),
odvolanie a
kasačný súd (najvyššia inštancia).
V prvom stupni sa zhromažďujú všetky dôkazy, svedecké dôkazy a listinné dôkazy; konanie sa končí buď odsúdením, alebo oslobodením spod obžaloby.
Proti rozsudku v prvom stupni môžete podať odvolanie.
Odvolací súd rozhodne, či rozsudok vydaný v prvom stupni potvrdí, či ho úplne alebo čiastočne zmení, alebo ho zruší a vec vráti súdu prvého stupňa.
Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu možno podať odvolanie na kasačnom súde (najvyššia inštancia).
Kasačný súd vydá rozsudok, ktorým môže vyhlásiť, že žiadosť je neprípustná alebo ju zamietne, zruší napadnutý rozsudok bez jeho vrátenia alebo rozsudok zruší a vráti vec súdu prvého stupňa.
Po ukončení všetkých fáz konania rozsudok nadobúda právoplatnosť. V prípade odsúdenia s uložením trestu sa tento trest stáva vykonateľným.
Podrobnosti o každej fáze konania, ako aj o vašich právach môžete nájsť v informačných poznámkach. Tieto informácie nenahrádzajú právne poradenstvo a slúžia iba ako usmernenie.
Ak ste sa stali obeťou trestného činu, všetky informácie o svojich právach nájdete po kliknutí na tento odkaz.

Úloha Európskej komisie

Treba poznamenať, že Európska komisia nezohráva v trestných konaniach v jednotlivých členských štátoch žiadnu úlohu, a teda vám pri podávaní sťažnosti nemôže pomôcť. Informácie uvedené v týchto informačných poznámkach slúžia len na informovanie o tom, ako môžete podať sťažnosť a na koho sa môžete obrátiť.

Kliknutím na nasledujúce odkazy získate potrebné informácie:

1 – Moje práva počas vyšetrovania
2 – Moje práva počas súdneho konania
3 – Moje práva po skončení súdneho konania

Súvisiace odkazy

Ministerstvo spravodlivosti
Otázky všeobecného práva
Otázky trestného práva
Talianska komora trestnoprávnych zástupcov
Ľudské práva

Posledná aktualizácia: 22/03/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

1 – Moje práva počas vyšetrovania

A. Ak som cudzí štátny príslušník, má to vplyv na vyšetrovanie?

Áno, v podstate preto, že niektoré ďalšie práva a záruky sú v tejto súvislosti podstatné (pozri aj *ďalej v texte)*.

B. Aké sú fázy vyšetrovania?

i) Fáza zhromažďovania dôkazov/právomoci vyšetrovateľov

Činnosť polície v rámci vyšetrovania trestných činov je stanovená v článkoch 347 až 357 Trestného poriadku; činnosť prokurátora je upravená článkami 358 až 378 Trestného poriadku.

ii) Policajné zadržanie

Podľa článku 384 Trestného poriadku, okrem zjavných prípadov, v ktorých kriminálna polícia vykonáva povinné zatknutie alebo nepovinné zatknutie podozrivého počas páchania trestného činu, ak existujú osobitné prvky, ktoré aj v súvislosti s nemožnosťou identifikovať podozrivého naznačujú, že existuje

dôvodné riziko úteku, prokurátor nariadi dočasné zadržanie alebo pred tým, ako prokurátor prevezme vyšetrovanie, kriminálna polícia z vlastnej iniciatívy vykoná predbežné zadržanie osoby pre závažné podozrenie zo spáchania trestného činu, za ktorý zákon ukladá trest odňatia slobody na doživotie alebo trest odňatia slobody na najmenej dva roky a najviac šesť rokov, alebo zo spáchania trestného činu týkajúceho sa vojnových zbraní a výbušnín, alebo trestného činu spáchaného na účely terorizmu vrátane medzinárodného terorizmu alebo rozvratu demokratického poriadku.

iii) Vypočutie

Vyšetrovaná osoba, aj keď bola vzatá do väzby alebo zadržaná z iného dôvodu, sa na vypočúvaní zúčastňuje dobrovoľne za predpokladu dodržiavania potrebných záruk na predchádzanie riziku úteku alebo násilia; metódy alebo techniky, ktoré by mohli ovplyvniť slobodu sebaurčenia alebo zmeniť schopnosť zapamätať si a posúdiť skutočnosti, sa nesmú použiť, a to ani so súhlasom vypočúvanej osoby.

iv) Väzba

Väzba a iné osobné opatrenia dohľadu sú stanovené v článkoch 272 až 315 Trestného poriadku. Systém osobných opatrení dohľadu je upravený zásadami primeranosti a proporcionality, na základe ktorých musí sudca vo všeobecnosti pri nariaďovaní opatrení na jednej strane zohľadniť konkrétnu vhodnosť každého opatrenia vo vzťahu k povahe a stupňu ochranných požiadaviek, ktoré sa majú v konkrétnej veci splniť, a na strane druhej musí byť každé opatrenie úmerné rozsahu skutočností a trestu, ktorý bol alebo môže byť uložený.

C. Aké sú moje práva počas vyšetrovania?

i) Mám nárok na tlmočníka a preklad dokumentov?

Áno, v súlade s článkom 143 Trestného poriadku.

ii) Aké sú moje práva na informácie a prístup k spisu?

V tejto súvislosti treba vo všeobecnosti poznamenať, že oznámenie o ukončení predbežného vyšetrovania doručené podozrivému a obhajcovi, ktorého si zvolil, obsahuje stručný opis skutočností, v súvislosti s ktorými sa konanie začalo, právnych ustanovení, ktoré boli údajne porušené, ako aj dátum a miesto skutku, pričom sa v ňom poukazuje na to, že dokumenty týkajúce sa vykonaného vyšetrovania boli podané prokuratúre a že podozrivý a jeho obhajca majú nárok do nich nahliadnuť a obstarať si ich kópiu; okrem toho sa stanovujú osobitné pravidlá týkajúce sa práva na informácie a práva na prístup k dokumentom v spise, najmä v súvislosti s vedením vypočúvania alebo uložením osobného ochranného opatrenia.

iii) Mám nárok na prístup k advokátovi a na informovanie tretej osoby o mojej situácii?

Podozrivá/obvinená osoba má nárok určiť si najviac dvoch obhajcov; podozrivej/obvinenej osobe, ktorá si obhajcu neurčila alebo ho nemá, pomáha úradne určený právny obhajca. Na kontroly a prehliadky sa vzťahujú osobitné ustanovenia vrátane práva dotknutej osoby na pomoc zástupcu, pokiaľ sú ľahko dostupné a vhodné.

iv) Mám nárok na právnu pomoc?

Áno, ak sú splnené podmienky stanovené v príslušných platných ustanoveniach.

v) Dôležité informácie o:

a) prezumpcii neviny

V článku 27 talianskej ústavy sa stanovuje, že obvinené osoby sa nepovažujú za vinné až do vynesenia právoplatného rozsudku.

b) práve odoprieť výpoveď a práve nevypovedať vo vlastný neprospech

V tejto súvislosti treba okrem iného poznamenať, že pred začatím vypočúvania musia byť osoby informované o tom, že ich výpovede môžu byť vždy použité proti nim a že, pod podmienkou povinnosti poskytnúť svoje údaje, majú nárok neodpovedať na otázky, ale konanie bude pokračovať; nedodržanie týchto ustanovení má za následok to, že akékoľvek výpovede vypočúvanej osoby sú nepoužiteľné.

c) dôkaznom bremene

Vo všeobecnosti dôkazné bremeno v súvislosti so skutočnosťami týkajúcimi sa obžaloby, trestnej zodpovednosti a určenia trestu alebo ochranného opatrenia nesie prokurátor.

vi) Aké sú osobitné ochranné opatrenia v prípade maloletých osôb?

Pravidlá týkajúce sa trestného konania proti deťom a mladým ľuďom sú stanovené v prezidentskom dekréte č. 448 z 22. septembra 1988, ktorý vo všeobecnosti ustanovuje systém, ktorý je pre podozrivú/obvinenú osobu prospešnejší, a to tak v rámci predbežného vyšetrovania, ako aj súdneho konania.

vii) Aké sú osobitné ochranné opatrenia v prípade zraniteľných osôb?

Vo všeobecnosti sa uplatňujú bežné pravidlá ochrany príslušných individuálnych práv.

D. Aké sú zákonné lehoty vyšetrovania?

Vo všeobecnosti platí, že ak prokurátor nepožiada o odmietnutie veci, musí začať trestné stíhanie do šiestich mesiacov odo dňa zapísania mena osoby, ktorej sa trestný čin pripisuje, do registra trestov; táto lehota sa predlžuje na jeden rok v prípade, že ide o niektorý z trestných činov uvedených v článku 407 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku (organizovaná trestná činnosť, terorizmus, trestné činy týkajúce sa strelných zbraní alebo drog a iné závažné trestné činy). V každom prípade môže prokurátor pred uplynutím lehoty na základe opodstatnených dôvodov požiadať sudcu zodpovedného za predbežné vyšetrovanie, aby predĺžil uvedenú lehotu; o ďalšie predĺženie môže prokurátor spravidla požiadať v prípadoch obzvlášť zložitých vyšetrovaní alebo v prípadoch, ktoré objektívne nemožno ukončiť v predĺženej lehote; akékoľvek predĺženie môže povoliť sudca zodpovedný za predbežné vyšetrovanie, a to najviac na šesť mesiacov. Trvanie predbežného vyšetrovania však spravidla nesmie, aj pri zohľadnení prípadného predĺženia, byť dlhšie ako 18 mesiacov. Maximálne trvanie je však dva roky, ak sa predbežné vyšetrovanie týka trestných činov uvedených v článku 407 ods. 2 písm. a) alebo v iných obmedzených, osobitných prípadoch stanovených zákonom.

E. Aké opatrenia sa prijímajú vo fáze vyšetrovania vrátane alternatív k väzbe a možností odovzdania do domovského štátu (európsky príkaz na dohľad)?

Okrem väzby možno uložiť tieto donucovacie osobné opatrenia dohľadu: zákaz opustiť krajinu, povinnosť hlásiť sa kriminálnej polícii, odobratie z rodinného domu, zákaz zdržiavať sa na miestach, ktoré obeť pravidelne navštevuje, zákaz a povinnosť zdržiavať sa na určenej adrese, domáce väzenie, väzba v zariadeniach s minimálnym stupňom stráženia pre matky, väzba v zdravotníckom zariadení.

Posledná aktualizácia: 18/01/2022

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

2 – Moje práva počas súdneho konania

A. Kde bude súdne konanie prebiehať?

Vo všeobecnosti platí, že súdne konanie bude prebiehať v mieste, v ktorom je súd územne a vecne príslušný vo vzťahu k danému trestnému činu.

B. Možno obvinenia zmeniť? Ak áno, aké mám v tejto súvislosti právo na informácie?

Vo všeobecnosti platí, že ak sa počas súdneho konania preukáže, že skutočnosti sú rozdielne od tých, ktoré boli opísané v uznesení o postúpení veci na súdne konanie, a nepatria do príslušnosti súdu vyššieho stupňa, prokurátor zmení obvinenie a oznámi ho; to isté sa uplatňuje vo vzťahu k súbežnému trestnému činu a akýmkoľvek priťažujúcim okolnostiam vyplývajúcim z konania. Prokurátor spravidla postupuje bežným spôsobom, ak sa počas súdneho

konania objaví nová skutočnosť vo vzťahu k obvinenej osobe, ktorá nie je uvedená v pôvodnom uznesení a o ktorej treba konať *ex officio*. Ak však o to prokurátor požiada, sudca môže na tom istom pojednávaní povoliť oznámenie o vznesení zmeneného obvinenia pod podmienkou súhlasu obžalovaného a ak tým nie sú dotknuté lehoty konania. Ak prokurátor pokračuje priamo s novým obvinením, obvinená osoba môže spravidla požiadať o prerušenie súdneho konania a o pripustenie nových dôkazov.

C. Aké sú moje práva počas konania pred súdom?

i) Musím byť prítomný na súdnom konaní? Za akých podmienok môžem byť na súdnom konaní neprítomný?

Obžalovaný má právo (nie povinnosť) byť prítomný na súdnom konaní. Súd však môže nariadiť, aby bol neprítomný obžalovaný riadne donútený zúčastniť sa konania, ak je jeho prítomnosť potrebná na účely vykonania iných dôkazov ako vyšetrovania.

Mám nárok na tlmočníka a preklad dokumentov?

Áno, podľa článku 143 Trestného poriadku.

iii) Mám nárok na prístup k advokátovi?

Obžalovaný má právo určiť si najviac dvoch obhajcov; podozrivej/obvinenej osobe, ktorá si obhajcu neurčila alebo ho nemá, pomáha úradne určený právny obhajca.

iv) O akých ďalších procesných právach by som mal vedieť? (napr. dostavenie sa podozrivých na súd)

V tejto súvislosti možno poznamenať, že podľa článku 523 Trestného poriadku musia mať obžalovaný a jeho obhajca na pojednávaní v každom prípade posledné slovo, ak o to požiadajú, inak je konanie neplatné. Okrem toho treba poukázať na to, že v ktorejkoľvek fáze a na ktoromkoľvek stupni konania môžu strany a ich obhajcovia predložiť súdu písomné podania alebo žiadosti.

D. Možné tresty

Sudca vynesie odsudzujúci rozsudok, ak je obžalovaná osoba uznaná vinnou z trestného činu, z ktorého je obžalovaná bez akýchkoľvek odôvodnených pochybností, a rozsudkom uloží trest a prípadné ochranné opatrenia. Pri vynesení odsudzujúceho rozsudku sudca rozhoduje aj o prípadnom nároku na odškodnenie a náhradu škody. Ak sudca rozhodne, že obžalovaný musí uhradiť náhradu škody, určí aj jej výšku, pokiaľ vo veci nie je príslušný iný súd.

Posledná aktualizácia: 18/01/2022

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

3 – Moje práva po skončení súdneho konania

A. Mám právo odvolať sa proti rozsudku?

Áno, spravidla (okrem výnimiek stanovených zákonom – pozri článok 593 Trestného poriadku) možno podať opravný prostriedok proti odsudzujúcim rozsudkom; prípadne proti rozsudkom v prvom stupni, proti ktorým možno podať opravný prostriedok, ho možno podať priamo na kasačný súd.

B. Aké iné prostriedky nápravy mám?

Okrem prípadov stanovených v osobitných ustanoveniach možno kasačný opravný prostriedok podať z dôvodov stanovených zákonom (pozri článok 606 Trestného poriadku) proti vyneseným rozsudkom o opravných prostriedkoch alebo proti rozsudkom, proti ktorým nemožno podať opravný prostriedok.

C. Aké sú dôsledky odsúdenia?

i. Záznam v registri trestov

Vo všeobecnosti sa právoplatné odsúdenia za trestné činy zaznamenávajú okrem iného vo výpise z registra trestov dotknutej osoby.

v) Výkon rozsudku, odovzdávanie zadržaných osôb, podmienečné tresty a alternatívne tresty

Podmienečný odklad výkonu trestu: pri ukladaní väzby alebo trestu odňatia slobody v trvaní najviac dvoch rokov, alebo peňažného trestu, ktorý samostatne alebo v spojení s príslušným trestom odňatia slobody podľa zákona zodpovedá trestu zahŕňajúcemu pozbavenie osobnej slobody v celkovom trvaní najviac dvoch rokov, môže súd spravidla nariadiť odklad výkonu trestu v trvaní piatich rokov, ak ide o odsúdenie za závažný trestný čin, a v trvaní dvoch rokov, ak ide o odsúdenie za menej závažný trestný čin; v prípade maloletých osôb a dospelých osôb mladších ako 21 rokov sa odklad nariaďuje pri vyšších trestných sadzbách (tri roky – maloleté osoby, dva a pol roka – dospelí mladší ako 21 rokov).

Alternatívne tresty: podľa článku 53 zákona č. 689 z 24. novembra 1981 môže súd pri vynášaní odsudzujúceho rozsudku, ak sa domnieva, že trvanie väzby nesmie presiahnuť dva roky, nahradiť tento trest trestom poloväzby; ak sa domnieva, že trvanie nesmie presiahnuť jeden rok, môže tento trest nahradiť súdnym dohľadom (*libertà controllata*); ak sa domnieva, že trvanie nesmie presiahnuť šesť mesiacov, môže tento trest nahradiť úmerným peňažným trestom.

Výkon trestu: vo všeobecnosti (okrem prípadu, keď je osoba vzhľadom na skutok, ktorý viedol k odsudzujúcemu rozsudku, už držaná vo väzbe v čase vynesenia právoplatného rozsudku), výkon trestu odňatia slobody, vrátane akéhokoľvek zvyšku dlhšieho trestu, ktorý neprevyšuje štyri roky a ktorý nebol uložený za určité závažné trestné činy [uvedené v článku 656 ods. 9 písm. a) Trestného poriadku a článku 4a zákona č. 354/1975] prokuratúra odloží dekrétom na tento účel, ktoré sa oznámi odsúdenej osobe a jej advokátovi a v ktorom sa okrem iného uvádza, že žiadosť o alternatívu k riadnej väzbe možno podať v lehotách stanovených zákonom; za rozhodovanie o takýchto žiadostiach sú zodpovední sudcovia, ktorí vykonávajú dohľad nad výkonom trestov (*Magistratura di Sorveglianza*).

Odovzdávanie osôb vo väzbe: *uplatňujú sa* ustanovenia legislatívneho dekrétu č. 16 zo 7. septembra 2010 prijatého v súlade s delegovaným zákonom č. 88 zo 7. júla 2009 (zákon Spoločenstva z roku 2008) s cieľom zosúladiť talianske vnútroštátne právo s rámcovým rozhodnutím Rady 2008/909/SVV z 27. novembra 2008 (o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na rozsudky v trestných veciach, ktorými sa ukladajú tresty odňatia slobody alebo opatrenia zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody, na účely ich výkonu v Európskej únii) alebo ustanovenia dvojstranných medzinárodných zmlúv, ktoré v tejto oblasti Taliansko uzavrelo.

Posledná aktualizácia: 18/01/2022

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.